

Konflikt Libański 1982 - 2006

Z perspektywy historii i czasu konflikt Libański lub bardziej wojnę na terytorium Libanu, można podzielić na trzy etapy:

- Lata 1982 – 1985 czyli pierwsza Wojna Libańska
- Incydenty zbrojne lata 1985 – 2005
- Rok 2006 czyli druga Wojna Libańska

W poniższym tekście postaram się przybliżyć historię tego konfliktu.

Pierwsza Wojna Libańska 1982 – 1985

6 czerwca 1982, o godzinie 11.05, po atakach palestyńskich na terytorium Izraela, przeprowadzonych z baz na terenie Libanu, Izrael interweniuje zbrojnie. Operacja ta nazwana została „Pokój dla Galilei”. Interwencja ta była efektem całego splotu wydarzeń mających swój początek w libańskiej wojnie domowej w 1975.

Od początku powstania Państwa Izrael, aż do 1975 roku, granica z Libanem była uznawana za wyjątkowo spokojną. Oba sąsiadujące państwa, zasadniczo, nie naruszały swojej suwerenności. A stosunki przygraniczne między ludnością były bardzo dobre. W Metuli działała bezpłatna przychodnia, do której Libańczycy przyjeżdżali na leczenie. Jedyne incydenty wojskowe związane były z likwidacją przez Izrael obozów radykalnych ugrupowań palestyńskich, których rząd libański, mimo starań, nie był w stanie kontrolować. Radykalizacja postaw wśród ludności palestyńskiej była sporym problemem dla władz i mieszkańców Libanu. Likwidacja baz OWP była odpowiedzią na jej ataki na Izrael, jego placówki dyplomatyczne i ludność.

Upadek państwa libańskiego rozpoczął się w kwietniu 1975 roku, wraz z wybuchem wojny domowej, która to była końcem systemu władzy zwanego „Konfesyjnym” (stanowił on, że prezydent oraz dowódca armii musieli być chrześcijanami maronitami, premier muzułmaninem – sunnitą, a przewodniczący parlamentu muzułmaninem – szyitą. W parlamencie na sześciu chrześcijan przypadało pięciu muzułmanów). Na wybuch wojny domowej miał wpływ fakt masowego napływu Palestyńczyków wygnanych z Jordanii po 1970 roku, zawierali sojusze z rywalizującymi ze sobą frakcjami libańskimi. Wyraźny wzrost znaczenia OWP miał miejsce w październiku 1974 roku, kiedy to szefowie państw arabskich uznali OWP i Jasira Arafata „jako jedynego przedstawiciela narodu palestyńskiego”, jednocześnie OWP została przyjęta w skład Ligi Państw Arabskich. W listopadzie 1974 roku Jasir Arafat został tryumfalnie przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Dodatkową przyczyną wojny był wzrost demograficzny ludności szyickiej, i ich żądania polityczne, oraz związane z tym wyżem problemy ekonomiczne i socjalne. Do tego dochodziły zamieszki studenckie, oraz konflikty wewnątrz chrześcijańskie. Cała ta sytuacja doprowadziła, do krwawych walk pomiędzy chrześcijanami, a ugrupowaniami druzyjskimi, muzułmańskimi i palestyńskimi.

13 kwietnia 1975 roku, Palestyńczycy ostrzelali chrześcijański kościół w Bejrucie, zginęło 4 chrześcijan. W odwecie członkowie Falangi zabili 27 Palestyńczyków jadących autobusem. Początkowo, kiedy muzułmanie zaczęli odnosić sukcesy chrześcijan wspierała Syria, która obawiała się zdominowania Libanu przez Palestyńczyków. Chrześcijańska Falanga sprzeciwiała się mieszanemu partyzantki OWP w politykę Libanu i domagała się, aby OWP przeniosła się do innego kraju. W styczniu 1976 roku, Syria wspierająca Libańską Prawicę przypuściła atak na trzy obozy dla uchodźców palestyńskich w Bejrucie, w czerwcu do Libanu wysłała swój kontyngent wojskowy w sile 20 tys. żołnierzy. Falanga i inne ugrupowania chrześcijańskie stworzyły wspólną organizację nazwaną Frontem Libańskim. Antagonistyczne do niego były:

- Libański Ruch Narodowy (partie lewicowe),
- Al-Fatah (OWP),
- As-Sajka – Ludowy Front Wyzwolenia Palestyny,
- Amal – organizacja utworzona przez część Szyitów.

Dodatkowo, latem tego samego roku do południowego Libanu wkroczyła armia izraelska, która miała za zadanie zniszczyć bazy OWP. Interwencja ta została sprowokowana palestyńskimi atakami na przygraniczne kibuce, oraz Szmone główne miasto regionu Kiriat. Ataki OWP miały miejsce na przełomie 1975 i 1976.

Zasadnicze działania wojenne wygasły w październiku 1976 roku, z chwilą podpisania porozumienia wojskowego z udziałem Libanu, Syrii, Egiptu, Arabii Saudyjskiej i Kuwejtu. W porozumieniu tym, zawarte było postanowienie, że w Libanie będzie stacjonował 30 tys. korpus arabski (w większości złożony z żołnierzy syryjskich), dodatkowo zobowiązano OWP do wycofania

swoich baz z terytorium Libanu i nie mieszania się w wewnętrzne sprawy kraju. W wyniku rozejmu Liban uległ rozpadowi na część wschodnią – chrześcijańską pod kontrolą Syrii i część północną i południową zdominowaną przez muzułmanów. Stolica Libanu, Bejrut, została podzielona tzw. zieloną linią na strefę chrześcijańską na wschodzie i muzułmańską na zachodzie. Porozumienie było ciągle naruszane przez obie strony konfliktu.

14 marca 1978 r., w ramach operacji „Litani”, do południowego Libanu ponownie wkraczają wojska izraelskie. Bezpośrednim pretekstem był atak terrorystyczny komandosów palestyńskich, na autobus, przeprowadzony 11 marca pod Tel Awiwem. W wyniku ataku zginęło 32 - 37 osób, a 76 zostało rannych. Okupacja ta trwa do 13 czerwca, kiedy to miejsce wojsk izraelskich zajęły oddziały chrześcijańskiej milicji, która od maja 1980 roku wspierana jest przez Izrael Armia Południowego Libanu (APL). Izrael w ten sposób stworzył tzw. Strefę Bezpieczeństwa. Dodatkowy nadzór nad granicą sprawowały wojska ONZ – UNIFIL. Obecność 6 tyś. kontyngentu UNIFIL sankcjonowała Rezolucja ONZ nr 425, uchwalona przez Radę Bezpieczeństwa 19 marca 1978 roku. Rezolucja ta wzywała Izrael do wycofania się z Libanu, a wojska ONZ miały wprowadzić pokój na tym obszarze i dodatkowo pomóc rządowi libańskiemu ugruntować władzę.

W tym czasie Syria wobec wspierania chrześcijan przez Izrael, zaczęła aktywnie wspierać muzułmanów.

W całym Libanie dochodzi do starć pomiędzy zwalczającymi się frakcjami. W kwietniu 1981 APL próbuje opanować Dolinę Bekaa i zmusić wojska syryjskie do opuszczenia Libanu. Z pomocą jej przychodzi lotnictwo izraelskie. Pomimo tego, Syria rozmieszcza w Dolinie Bekaa systemy rakiet ziemia powietrze. Skutkiem tego w okresie od kwietnia do czerwca 1982 Syria zestrzeliła 34 izraelskie statki powietrzne (27 samolotów, 3 śmigłowce i 4 aparaty bezzałogowe).

W czerwcu 1981 OWP ostrzelała z radzieckich haubic 130 mm ogniem zaporowym 33 miasta i osiedla izraelskie. W odpowiedzi lotnictwo Izraelskie zbombardowało kwaterę sztabu OWP, oraz jej magazyny w Bejrucie i w całym Libanie. Dzięki międzynarodowej mediacji 24 lipca amerykański wysłannik Philip Habib wynegocjował, jak się potem okazało, kruche zawieszenie broni. Od sierpnia 1981 do maja 1982 doszło do przeszło 270 incydentów granicznych.

W styczniu 1982 podczas spotkania z Arielem Szaronem, Baszir Dżemajel zgodził się wesprzeć Izrael podczas ataku na obozy Palestyńczyków.

3 czerwca w Londynie został śmiertelnie postrzelony izraelski ambasador Szlomo Argov. Zamachu dokonał terrorysta z palestyńskiego ugrupowania, kierowanego przez, Abu Nidala, który za swą szkodliwą działalność został zaocznie skazany przez OWP na karę śmierci. Jednak w odwecie za ten zamach w dniu 4 czerwca lotnictwo izraelskie zbombardowało Bejrut, oraz bazy OWP. Ta kolej, w odpowiedzi na atak, ostrzelała z haubic terytorium Galilei. Eskalacja walk była tak wielka, że 5 czerwca Rada Bezpieczeństwa przyjęła Rezolucję nr 508 wzywającą do zaprzestania walk na granicy libańsko – izraelskiej do godziny 6:00 rano 6 czerwca 1982 roku. W tym samym dniu tj. 5 czerwca rząd izraelski przyjął plan zbrojnego zajęcia pasa o szerokości 45 km (25 mil) południowym Libanie. Miał on tworzyć bufor bezpieczeństwa, oraz likwidację baz OWP, z których przeprowadzano ataki na terytorium Izraela. Plan zakładał, że operacja potrwa 2-3 dni. Do akcji wyznaczono 11 dywizji pancernych i 11 brygad piechoty wspartych lotnictwem i marynarką wojenną.

6 czerwca 1982, o godzinie 11.05 Izrael rozpoczął operację „Pokój dla Galilei” (Shalom – Hagalil). Armia izraelska szybko posuwała się naprzód, a Palestyńczycy stawiając słaby opór wycofali się do Bejrutu. Podczas tej inwazji specjalna jednostka antyterrorystyczna „Yaman” aresztowała większość z pośród przywódców OWP.

8 Czerwca w rejonie Dżez-zine doszło do pierwszego lądowego starcia z armią Syryjską. 9 Czerwca IDF przecina drogę Bejrut – Damaszek. 10-11 Czerwca Izraelczycy rozbijają 1 syryjską dywizję pancerną i zajmują część Doliny Bekaa. Izrael zdobył sporo nieuszkodzonych, z pośród 420 czołgów, które straciła Syria. 11 Czerwca doszło do walki z 3 syryjską dywizją pancerną, izraelskie czołgi Merkava, z 7 brygady, oraz piechota uzbrojona w wyrzutnie pocisków p-panc. TOW, zamontowanych na Jeepach M151, zniszczyły 30 syryjskich czołgów, w tym 9 T-72, przy stracie 1 Merkavy. Oba te typy czołgów, po raz pierwszy, były użyte bojowo w tej kampanii.

W skład sił Syryjskich weszło około 1,5 tys. irańskich Strażników Rewolucji, co dało początek istnieniu szyickiej organizacji Hezbollah w Libanie. Jednocześnie lotnictwo izraelskie prowadziło intensywne działania przeciwko syryjskim systemom przeciwlotniczym w rejonie Doliny Bekaa.

W tym czasie doszło do jednej z największych bitew powietrznych w historii wojen arabsko i izraelskich. W pewnym okresie nad przestrzenią Libanu krążyło do 150 samolotów. Jednak Syryjczycy pozbawieni skutecznych systemów naprowadzania przegrywali pojedynki

powietrzne, po 11 czerwca Dolina Bekaa była usiana ponad 100 wrakami syryjskich samolotów, głównie Migów 23. W niecały tydzień syryjskie siły powietrzne przestały istnieć.

10 – 11 czerwca siły izraelskie stanęły u południowych przedmieść Bejrutu.

11 czerwca pod naciskiem światowych mocarstw zostało wprowadzone w Libanie zawieszenie broni. Nie obejmowało ono jednak rejonu Bejrutu, który siły izraelskie otoczyły 14 czerwca i następnie wraz z Frontem Libańskim oblegały i bombardowały przez następne sześć tygodni.

20 czerwca prezydent Libanu Elias Sarkis zwrócił się z prośbą o wycofanie się sił Syrii i OWP z terytorium Libanu. Zaczęła się trudna międzynarodowa mediacja zakończona 21 sierpnia 1982, kiedy to weszło w życie porozumienie o ewakuacji OWP z Bejrutu i Libanu Południowego. Porozumienie było efektem mediacji Philipa Habiba, który również uzyskał zgodę na ewakuację z Libanu palestyńskich bojowników. Pod nadzorem Międzynarodowych sił głównie francuskich i amerykańskich w dniach 21 – 30 sierpnia około 8,8 tys. bojowników OWP opuściło Bejrut i ześrodkowało się w rejonie Trypolisu. Walki z OWP trwały jednak nadal. W czerwcu 1983 wygnano Jasira Arafata z Damaszku. W listopadzie armia Syryjska, oraz Palestyńczycy z Sajki (organizacji podległej Syrii) otoczyli OWP w Trypolisie. Izrael sprzeciwił się ewakuacji Arafata i 4000 bojowników, mimo to w grudniu 1983 statkami dostarczonymi przez ONZ zostali oni ewakuowani do Tunezji.

Pod osłoną Izraela Falangiści (chrześcijanie) przeprowadzają, w dniu 23 sierpnia 1982 wybór swojego przywódcy na prezydenta Libanu.

4 września oddziały izraelskie otoczyły obozy uchodźców w rejonie Bejrutu. Oceniano, że ukrywa się tam jeszcze około 2 tys. bojowników OWP. Izraelczycy zażądali wydania broni i amunicji. W ciągu 10 dni z magazynów OWP wydano olbrzymie ilości sprzętu wojskowego, w tym 12 armat, 8 moździerzy, katusze, oraz 520 ton amunicji.

10 września wojska z Międzynarodowych sił opuszczają Liban.

14 września 1982 roku w zamachu, wraz z 25 innymi osobami, ginie prezydent Baszir Dżemajel. Wg niektórych źródeł za zamachem stał wywiad Syrii. Jednak początkowo obwiniono za ten zamach OWP.

15 września wojska izraelskie wkraczają do zachodniego Bejrutu.

W odwecie, za zamach w dniach 16 i 17 września Falanga, dowodzona przez Eli Hobejkę, dokonała masakry ludności muzułmańskiej w obozach dla uchodźców palestyńskich Sabra i Szatila. Liczbę zabitych ocenia się na 800 osób, głównie starców kobiet i dzieci. Udział armii izraelskiej do dziś nie został do końca jednoznacznie wyjaśniony, wiele relacji mówi o buldożerach rozwalających domy, oraz o tym, że przez całą noc żołnierze izraelscy oświetlali flarami tereny obozów.

Zbrodnia Falangi w obozach dla uchodźców wywołała falę oburzenia na świecie i w samym Izraelu. 24 września w Tel Awiwie przeciw wojnie protestowało około 400 tys. ludzi. Po raz pierwszy rezerwiści odmówili przyłączenia się do swoich jednostek walczących w Libanie. ONZ oficjalnie uznało masakrę za akt ludobójstwa. Włoscy pracownicy lotnisk bojkotowali samoloty El Al. W synagogach Rzymie i Mediolanie podłożono bomby. Elli Hobeika nie spotkały jednak żadne konsekwencje. Zgiął 20 lat później w zamachu bombowym. W Izraelu powołano komisję do zbadania całej sytuacji. W wyniku, jej prac w lutym 1983 Ariel Szaron ustąpił ze stanowiska ministra obrony. Zaraz po masakrze siły Izraela zaczęły opuszczać Bejrut, ochronę obozów przejęli początkowo żołnierze włoscy, a potem szyicka milicja Amal.

23 Września prezydentem Libanu został brat Baszira - Amin Dżemajel.

20 Września Prezydent USA Ronald Regan w porozumieniu z Francją i Włochami ogłosił powrót Międzynarodowych Sił do Libanu, miały one pomóc rządowi libańskiemu wprowadzić pokój na terenie państwa.

29 Września pierwsze siły wkraczają do Libanu. Do końca listopada siły te liczyły około 4,7 tys. żołnierzy wspartych wozami opancerzonymi i lotnictwem z lotniskowca USS „Eisenhower”. Od samego początku siły międzynarodowe, tak jak wojska izraelskie były narażone na ataki. Do pierwszego zamachu doszło 11 listopada 1982 roku siedemnastoletni Ahmad Kassir wjechał białym Mercedese w budynek izraelskiego dowództwa. Śmierć poniosło 141 osób. Był to pierwszy tego typu atak na świecie. Tego rodzaju i w tej skali. Ahmad należał do Libańskiego Narodowego Ruchu Oporu w skład, którego wchodził późniejsi członkowie Hezbollahu. Do kolejnego ataku doszło 18 kwietnia 1983 roku. Zaatakowano ambasadę USA w Bejrucie. W wyniku wybuchu została zniszczona ściana frontowa budynku i zginęły 63 osoby.

23 Października 1983 terroryści muzułmańscy z Hezbollahu, przeprowadzili ataki na kwatery wojsk francuskich – 58 spadochroniarzy i amerykańskich, zginęło 241 marines. Był to najwyższy wskaźnik ofiar jednego nie nuklearnego wybuchu, po II wojnie światowej. W zamachu na koszary Marines wykorzystano 8 ton materiałów wybuchowych. Sam wybuch stworzył krater głębokości 4 metrów.

26 Lutego 1984 ostatni żołnierze Międzynarodowych sił opuszczają kraj.

17 Maja 1983 Izrael wynegocjował z Aminem Dżemajelem porozumienie pokojowe, które nigdy przez stronę libańską nie zostało ratyfikowane. Ostatecznie zostało ono anulowane 5 marca 1984. Zerwanie układu zostało wymuszone osłabieniem pozycji rządu libańskiego. Było to spowodowane porażką armii libańskiej i rząd Libanu musiał rozpocząć negocjacje z muzułmanami.

4 Września armia izraelska wycofała się na linię rzeki Awali, tworząc tzw. „Strefę Bezpieczeństwa”. W południowym Libanie Szyci skupieni w organizacji Amal podjęli umiarkowaną współpracę z Izraelem, zaczęto odbudowę południowego Libanu. Na południu kraju wyraźnie cieszą się z wygnania OWP. Często jej członkom zarzucano gwałty i grabieże. Przed interwencją Izraela często dochodziło do starć Amalu z OWP.

Po opuszczeniu rejonu Szuf przez wojska izraelskie dochodzi tam do gwałtownych walk pomiędzy Druzyjską milicją, siłami palestyńskimi, a chrześcijańskimi oddziałami z Sił Libańskich. W walkę zaangażowały się też Siły Międzynarodowe wspierające armię libańską. W czasie walk Druzowie, Palestyńczycy i Arabowie wymordowali w okolicznych wioskach ludność cywilną, ponad 5 tys. cywilów głównie chrześcijan. Po trzech miesiącach walk chrześcijanie wycofują się ostatecznie z miasta Deir El Kamar, co definitywnie kończy walki w regionie.

Linia rzeki Awali stała się nową linią frontu. Terrorysty arabscy regularnie urządzali zasadzki na żołnierzy izraelskich. Do jednego z najkrwawszych incydentów doszło 23 listopada w mieście Tyr, gdzie samobójca z Islamskiego Dżihadu wysadził się w samochodzie pułapce zabijając 23 żołnierzy.

15 września 1983 roku, premier Izraela Menachem Begin podał się do dymisji, jego następcą Icchak Szamir unikał rozwiązania problemu wojny w Libanie. Dopiero po wyborach 23 sierpnia 1984 roku zaczęto wycofywanie wojsk, inicjatywą tą kierował Szymon Peres. 8 listopada 1984 w Nagura, pod przewodnictwem UNIFIL-u, rozpoczęły się rozmowy izraelsko – libańskie. Trwały do stycznia 1985. Na mocy zawartego porozumienia ostatecznie armia izraelska wycofała się z Libanu 10 czerwca 1985 roku. Straty Izraela w całej kampanii wyniosły 654 - 675 zabitych i tysiące rannych. Mimo to Izrael nadal wspierał Armię Południowego Libanu i frakcję chrześcijańską. Stworzył w ten sposób 3-15 km, Strefę Bezpieczeństwa strzeżoną przez APL. Dodatkowo granica nadzorowana była przez kontyngent wojsk ONZ.

Szyici wykorzystując osłabienie rządowych sił libańskich postanowili rozprawić się z sunnitami w Libanie. Sunnici z milicji Al-Murabitun byli sojusznikami OWP. I w ostatnich walkach opowiedzieli się za Druzami. Ofensywa szyickiego Amalu wspieranego przez Syrię rozpoczęła się 15 kwietnia 1985. Po serii krwawych strąć, kiedy oddziały sunnickie zostały rozbite dochodzi do masakry w obozach dla uchodźców palestyńskich w Sabra, Szatila i Bueri El Baraineh w Bejrucie. Obozy te zostały zrównane z ziemią, w czasie rzezi zginęło co najmniej 635 Palestyńczyków.

Konflikty i incydenty zbrojne w południowym Libanie w latach 1985 – 2005

Rok 1985 wcale nie zakończył walk w samym Libanie, a tym bardziej na granicy z Izraelem. Libańska wojna domowa trwała do 1990, aby ostatecznie wygasnąć w 1992. Dodatkowo w latach '90 doszło do izraelskich interwencji zbrojnych, które były odpowiedzią na liczne ataki terrorystyczne przeprowadzane przez, wspierany przez Iran, Hezbollah, który w południowym Libanie, zajął niszę po OWP. Jednocześnie w ramach Hezbollahu zaczął działać Ludowy Front Wyzwolenia Palestyny, oraz wspierany przez Syrię Palestyński Front Ocalenia Narodowego.

Począwszy od 1987 Liban powoli, ale systematycznie wchodził w strefę wpływów Syrii. Nie mogąc opanować sytuacji w kraju Prezydent Amin Dżemajel poprosił Syrię o pomoc. W odpowiedzi na jego apel w lutym 1987 do Libanu wkroczyły wojska syryjskie i zajęły zachodni Bejrut. Interwencja ta położyła kres walkom pomiędzy szyitami i druzami, równocześnie wzbudziła protesty chrześcijan. Pod naciskiem Syrii 21 maja 1987 parlament libijski przegłosował anulowanie porozumienia z Jasirem Arafatem, które obowiązywało od 1969. Głosowanie to zniosło prawa OWP do legalnego pobytu i protekcji rządu libańskiego. Była to reakcja na ponowne zjednoczenie Al-Fatahu na sesji Palestyńskiej Rady Narodowej, które osłabiło pro syryjski Palestyński Front Ocalenia Narodowego. 16 stycznia 1988 przywódca Amalu Nabih Birri oficjalnie zakończył czternasto miesięczne oblężenie obozów palestyńskich w Bejrucie i Surze, ich miejsce na posterunkach zajęła armia syryjska. W tym czasie, południowa część Bejrutu, stała się bazą dla szyickich fundamentalistów tworzących organizację Hezbollah. Na przełomie lutego i marca 1988 ponownie wybuchły walki pomiędzy Amalem, a Hezbollahem. Konflikt ten zakończyło podpisanie porozumienia w styczniu 1989, w Damaszku. W międzyczasie 22 września 1988 ustępujący prezydent Libanu Amin Dżemael zdymisjonował cywilny gabinet premiera Selima al-Hossa i w jego miejsce powołał tymczasowy rząd wojskowy z gen. Michel Aounem (chrześcijanin – maronita) na czele. Selim al-Hoss był wspierany przez Syrię i swoje odwołanie uznał za nie ważne. Państwo ponownie zostało

podzielone na dwa terytoria kontrolowane przez dwa rządy. 14 marca 1989, głównie dowodzący armią libańską gen. Michel Aoun, mając poparcie Francji i Iraku, podjął próbę wyparcia wojsk syryjskich z Libanu. Kolejna wojna domowa w Libanie kończy się 22 października 1989, podpisaniem w Arabii Saudyjskiej, Układu z Taif. Został on przyjęty przez libańskie Zgromadzenie Narodowe i zatwierdzony w formie poprawki do konstytucji, był on obowiązującym prawem w Libanie. Wzmocnił on władzę państwa wobec wspólnotowych milicji, oraz suwerenność Libanu, jako terytorium. Dokument ten ustalał wewnętrzną pełną równowagę systemu Libanu. Jednak ugoda z Taif oddawała Liban pod nadzór Syrii, która rozciągnęła na ten kraj swoją autorytarną władzę. Libańscy ministrowie, deputowani i prezydenci działali zgodnie z planem i dyrektywami Syrii. De facto Liban stał się lennem Syrii. Generał Aoun nie zaakceptował tego porozumienia i walki rozgorzały na nowo. Ostatecznie, po roku walk 13 października 1990 został on otoczony przez siły syryjsko - libijskie w pałacu prezydenckim i zmuszony do kapitulacji. Generał zbiegł do ambasady francuskiej i stamtąd negocjował zawieszenie broni. W czasie wojny w Zatoce Perskiej w 1991, Syria należała do koalicji antyirackiej, wykorzystała to i w sierpniu zmusiła ostatecznie gen. Aouna do ostatecznej kapitulacji, a on sam uzyskał azyl we Francji. Walki w Syrii wygasły. Generał Michel Aoun powrócił do Libanu dopiero 7 maja 2005.

Na początku 1992 wojska syryjskie wycofały się z rejonu Bejrutu, w tym samym zakończono rozbijanie prawie wszystkich organizacji paramilitarnych i przeprowadzono pierwsze od 1972 wybory parlamentarne, które zostały zbojkotowane przez większość partii chrześcijańskich.

Jedynym problemem był Hezbollah, który zgodził się wycofać z południowego Bejrutu jednak jego paramilitarne bojówki stacjonowały w bazach w południowym Libanie. Dodatkowo Syria nie zgodziła się na wkroczenie armii libańskiej do doliny Beeka, gdzie stacjonowało m.in. 2 tys żołnierzy Irańskiej Gwardii Rewolucyjnej, która wraz z Hezbollahem wykonywała ataki terrorystyczne na terytorium strefy bezpieczeństwa i sam Izrael. Rok 1992 formalnie jednak uznaje się za koniec wojny domowej, która trwała w Libanie od 1975.

Operacja „Rozliczenie”

Hezbollah za przyzwoleniem Syrii stworzył w południowym Libanie niemal autonomiczną enklawę, skąd przeprowadzał ataki na Izrael, co z kolei doprowadzało do działań odwetowych. W czerwcu 1991 Izrael dokonał, najsilniejszego od inwazji 1982, ataku na palestyńskie i szyickie bazy na południu Libanu. Jednocześnie oświadczył, że nie zamierza się wycofać ze strefy bezpieczeństwa, ani zmniejszać pomocy dla Armii Południowego Libanu. Kolejna eskalacja walk nastąpiła w październiku i listopadzie 1992. Na początku 1993 na granicy libańsko izraelskiej dochodziło do licznych incydentów zbrojnych, rząd libański próbował bezskutecznie ukrócić działalność Ludowego Frontu Wyzwolenia Palestyny. W efekcie 9 lipca 1993 izraelskie śmigłowce zaatakowały palestyńską bazę na wzgórzach Naameh 12km na południe od Bejrutu, był to odwet za zabicie dwóch żołnierzy przez palestyńskie ugrupowanie Ahmeda Dżibrilla. Hezbollah z kolei ostrzelał raketami izraelskie posterunki zabijając kolejnych trzech żołnierzy i raniąc trzy kolejne osoby. Premier Itchak Rabin przekazał Syrii – za pośrednictwem amerykańskiej ekipy pokojowej – ostrzeżenie, iż kontynuacja ataków na izraelskich żołnierzy i przygraniczne osiedla może negatywnie wpłynąć na los procesu pokojowego na bliskim wschodzie. Dodatkowo Izrael wzmocnił swoje siły wojskowe wzdłuż granicy z Libanem. W sprawie zaostrzającej się sytuacji obradował izraelski rząd, który jednocześnie zwrócił uwagę amerykańskiej ekipie pokojowej na fakt, że przywódca Palestyński Ahmed Dżibrilla (LFWP) ma swoją siedzibę w Damaszku, a ponad to, dla Hezbollahu stacjonującego w Libanie, trwają nieprzerwanie dostawy broni z Iranu. 15 -16 lipca rząd libański zażądał od Ahmeda Dżibrilli, aby ten przyznał się do zamachów z 9 lipca i żeby opuścił terytorium Libanu. Ocenione to zostało, jako ruch Syrii, której palestyńskie ataki przysporzyły kłopotów na arenie międzynarodowej. 18 Lipca izraelskie samoloty wykonały nad Bejrutem i bazami palestyńskimi tzw. „Suche ataki”, czyli ataki pozorowane, było to ostrzeżenie i odpowiedź na syryjskie oświadczenie, że atak na Liban będzie atakiem na Syrię, oraz, że wszystkie działania milicji libańskich przeciw wojskom izraelskim są legalne. W tym czasie w dolinie Beeka stacjonowało 40 tys. żołnierzy syryjskich. Do Bejrutu przybył minister spraw zagranicznych Egiptu Amuru Musa, który otrzymał od Izraela zapewnienie, że iż nie zamierzają oni zaatakować Libanu, jednak armia nie będzie beczynnym czekać wobec ataków Hezbollahu. 19 Lipca przed siedzibą ONZ w Bejrucie odbyła się antyizraelska demonstracja. Praktycznie codziennie, w strefie bezpieczeństwa, pomiędzy wojskami Izraela, a Hezbollahem dochodzi do wymiany ognia. 22 Lipca izraelskie śmigłowce ostrzelały bazę Hezbollahu w miejscowości Dżardżuh. Była to odpowiedź za zabicie izraelskiego żołnierza. 23 i 24 lipca o świcie na izraelskie osiedla i pozycje w zachodniej Galilei spadł grad pocisków wystrzelonych z baz

Hezbollahu na terenie południowego Libanu. W wyniku ostrzału zginął jeden żołnierz izraelski powstały znaczne straty materialne.

25 Lipca Izrael rozpoczął akcję „Rozliczenie” (wg różnych źródeł występują nazwy: „Odpowiedzialność” „Rozliczenie i zapłata”).

Samoloty izraelskie zaatakowały bazy Hezbollahu, łącznie z tymi, położonymi w dolinie Baalbek na granicy z Syrią, korzystały one z syryjskiego parasola p-lot. W odpowiedzi Hezbollah ostrzeliwywał przez cały dzień osiedla izraelskie. 26 Lipca do akcji wkroczyła izraelska marynarka wojenna, która zablokowała wybrzeże Libanu i ostrzelała bazy palestyńskie, łącznie z położonymi na północy Libanu w pobliżu Trypolisu. Izrael ostrzegł ludność cywilną, zamieszkującą w pobliżu baz Hezbollahu, o możliwości ataku i poprosił, aby do godziny 16-tej ewakuowała się z tych rejonów. Wezwanie to odniosło natychmiastowy skutek, tłumy uciekinierów (100 – 150 tys. ludzi) skierowały się na północ w kierunku Bejrutu. Po godzinie 16-tej do południowego Libanu wkroczyły izraelskie jednostki pancerne. Przez cały dzień 27 lipca trwały intensywne walki i ostrzał południowego Libanu. Izraelskie pociski spadły na posterunek wojsk ONZ raniąc trzech żołnierzy Nepalskich. Tego samego dnia rozpoczęły się intensywne międzynarodowe mediacje w celu złagodzenia konflikt. Prowadziła je głównie dyplomacja USA i Egiptu. W jej wyniku, od 30 lipca, od godziny 18 czasu lokalnego, został wprowadzony rozejm, naruszony jednak przez Hezbollah, który jednorazowo ostrzelał posterunek Armii Południowego Libanu (APL).

1 Sierpnia armia libańska, pomimo buńczucznych zapowiedzi przywódców Hezbollahu „walki aż do zwycięstwa” zaczęła rozbierać jego bojówki konfiskując m. in. broń ciężką w tym katusze i amunicję. W tym czasie amerykański sekretarz stanu Christopher Warren krążył między Kairem, Jerozolimą, Ammanem, a Damaszkiem próbując uzgodnić warunki pokojowe. W międzyczasie na początku sierpnia dochodziło do wymiany ognia między Hezbollahem, a APL. Ponieważ celem tych ataków było storpedowanie porozumienia izraelsko – libańsko – syryjskiego, Izrael powstrzymał się od ataku odwetowego. Armia Libanu rozpoczęła 9 sierpnia rozlokowywanie swoich jednostek (około 40 tys. żołnierzy) z południowym Libanie, w strefie zajmowanej przez wojska ONZ. Akcja ta miała na celu wyeliminowanie ataków Hezbollahu, na strefę bezpieczeństwa i północny Izrael. Wynegocjowane porozumienie przetrwało 3 lata. W tym czasie dochodziło do licznych starć zbrojnych, z użyciem lotnictwa i artylerii, przy czym obie strony oskarżały się wzajemnie o naruszenie tego porozumienia.

Operacja „Grona Gniewu”

Tylko od początku 1996 w walkach rannych zostało 50 żołnierzy izraelskich.

4 Marca bojownicy Ruchu Oporu Islamskiego zabili 4 żołnierzy w strefie bezpieczeństwa. Przy stracie jednego bojownika.

10 Marca doszło do kolejnego ataku.

20 Marca zamachowiec terrorysta zdetonował na sobie ładunek wybuchowy w samobójczym ataku na izraelski konwój. Zginął izraelski oficer. W odwecie Izrael już otwarcie zdecydował się naruszyć rozejm i 30 marca ostrzelał wioskę Jater, leżącą poza strefą bezpieczeństwa. Bardzo szybko premier Izraela Szymon Peres przeprosił za atak i zwrócił się o międzynarodową mediację w USA i Syrii, aby uniknąć ataku odwetowego. Hezbollah był jednak zdeterminowany i w odpowiedzi 8 kwietnia wybuch miny pułapki zabił cywilów w wiosce Baraachite, dodatkowo 9 kwietnia należące do Hezbollahu katusze ostrzelały izraelskie miasto Kiriat Szmona, raniąc 36 osób.

11 Kwietnia Izrael wkroczył do południowego Libanu, tym samym rozpoczął operację „Grona Gniewu”. Celem interwencji była likwidacja baz i bojowników Hezbollahu. Izraelskie lotnictwo dokonało ataku na bazy Hezbollahu w Bejrucie. Hezbollah wykorzystywał ludność cywilną, jako osłonę przed atakiem i starał się stworzyć wrażenie, że występuje, jako obrońca. W związku z tym władze Izraela wystosowały ostrzeżenie do ludności cywilnej podobne do tego z 1993. W efekcie, co najmniej 100 tys osób opuściło południowy Liban. Część uciekinierów szukała schronienia na posterunkach i w bazach ONZ. Przez cały czas trwały naloty izraelskiego lotnictwa na pozycje Hezbollahu. Ci z kolei odpowiadali ostrzałem rakietowym pozycji izraelskich.

14 Kwietnia jeden pocisk typu katusza spadł na tren polskiej bazy kontyngentu ONZ. Zniszczył budynek – nikt nie został ranny.

15 Kwietnia rząd Libanu wezwał Izrael do zawieszenia broni, premier Izraela stanowczo odrzucił to wezwanie stwierdzając, że akcja przeciw terrorystom jest jeszcze nie zakończona. Hezbollah zagroził atakami na izraelskie cele na całym świecie.

17 Kwietnia rozpoczęły się intensywne rozmowy dyplomatyczne szefów dyplomacji USA, Francji, Izraela, Syrii i Libanu. Izrael nie chcąc przekształcić operacji „Grona Gniewu” w otwartą wojnę

chciał ją zakończyć, tym bardziej, że ataki lotnicze nie do końca przynosiły zamierzony skutek - likwidację baz Hezbollahu.

18 kwietnia 1996, doszło do tragicznego w skutkach incydentu. O godzinie 14.08 Izrael ostrzelał, z haubic 155 mm, obóz sił pokojowych ONZ w Kanie (Qanie), zginęło 109 z pośród 600 libańskich uchodźców, a 150 osób zostało rannych, w tym 4 żołnierzy Fidži, a 2 zginęło. Ta baza ONZ-etu istniała 18 lat. Wojskowi izraelscy przyznali oficjalnie, że ostrzał był odwetem za atak raketowy przeprowadzony przez Hezbollah z kierunku obozu, w kierunku żołnierzy izraelskich. Celem ostrzału była osłona własnych wojsk, a nie atak na bazę ONZ. W wyniku śledztwa przeprowadzonego przez wojska ONZ stwierdzono, że salwę katusz odpalono 350 – 400 metrów od obozu ONZ. Szczyt G7 odbywający się w Moskwie wezwał do natychmiastowego przerwania ognia, to samo uczyniła Rada Bezpieczeństwa ONZ. Wieczorem Izrael i Hezbollah zgodziły się na tymczasowe zawieszenie broni, choć cały czas trwała wymiana ognia. Nie była ona już tak intensywna. ONZ zdecydowała się wypłacić 8,5 miliarda dolarów odszkodowania ofiarom ataku.

20 Kwietnia szefowie dyplomacji USA, Rosji, Francji i Włoch rozpoczęli kolejną próbę mediacji, na spotkaniu w Damaszku.

26 Kwietnia o godzinie 3.59 zaczął obowiązywać rozejm. Izrael zawarł rozejm z Hezbollahem, obie strony zobowiązały się do wstrzymania ognia, nie atakowania celów cywilnych w północnej Galilei i południowym Libanie. Głównym architektem porozumienia był znów Christopher Warren. Porozumienie miało formę listu do obu walczących stron. Nie zostało podpisane, gdyż podpis byłby równoznaczny z uznaniem Hezbollahu przez Izrael. Wszystkie strony zarówno konfliktu, jak i dyplomacja międzynarodowa uznały to porozumienie za sukces.

Po zakończeniu operacji „Grona Gniewu” incydenty między Hezbollahem, APL i Izraelem trwały, aż do 23 - 24 maja 2000, kiedy to Izrael wycofał się z południowego Libanu w jego miejsce rozmieszczono wojska ONZ – UNIFIL, oraz siły zbrojne Libanu, które wkroczyły tam w sierpniu. Sprzymierzona z Izraelem Armia Południowego Libanu przestała istnieć. W tym samym roku, w Libanie odbyły się wybory parlamentarne wg nowej ordynacji wyborczej. W ich wyniku premierem Libanu został sunnita, polityk Rafiq al-Hariri.

W marcu 2001 pomiędzy Izraelem, a Libanem wybuchł spór o wodę. Libańczycy pobierali wodę z Jordanu do nawadniania swoich pól, obniżyło to stan wód w Izraelu, a to z kolei zrodziło uzasadniony sprzeciw władz Izraela. We wrześniu wobec zagrożenia interwencją zbrojną Liban zaprzestał nawadniania pól. W kwietniu Hezbollah zaatakował izraelski patrol w rejonie wioski Szeeba. W odwecie Izrael przeprowadził uderzenie lotnicze na syryjskie stacje radiolokacyjne rozmieszczone w Libanie. Do kolejnego ataku odwetowego, za ataki terrorystyczne, doszło w październiku 2003 - lotnictwo Izraelskie ostrzelało palestyński obóz pod Damaszkiem.

2 Września 2004 Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła Rezolucję nr 1559 wzywającą do wycofania się z terytorium Libanu wszystkich obcych wojsk z wyłączeniem Błękitnych Hełmów, rozbrojenia organizacji paramilitarnych i przejęcia przez rząd libański kontroli nad krajem, zwłaszcza w jego południowej części. Rezolucja ta uderzała głównie w wojska Syrii i Hezbollah.

28 Stycznia 2005 Rada Bezpieczeństwa ponownie zajęła się sprawą Libanu. Przyjęła Rezolucję nr 1583, w której wyraziła zaniepokojenie brakiem reakcji stron na Rezolucję nr 1559, równocześnie przedłużyła mandat wojskom rozjemczym.

14 Lutego 2005 w zamachu bombowym zginął premier Libanu Rafiq al-Hariri. O zamach oskarżono syryjskie służby specjalne, jednak sprawców ostatecznie nie wykryto. Po tym zamachu w Libanie doszło do licznych demonstracji ludności wzywającej rząd do ostatecznego wyjścia wojsk syryjskich z Libanu. Z czasem demonstracje te nazwano „Cedrową Rewolucją”, w ich wyniku, ale też w wyniku nacisków międzynarodowych Syria, ostatecznie 24 kwietnia 2005 wycofała się z doliny Beeka. Mimo to Syria nadal kontrolowała Liban za pomocą swoich służb specjalnych.

Druga Wojna Libańska - 2006

12 Lipca 2006 o godzinie 8:07, czasu lokalnego, proirański Hezbollah, z terytorium Libanu, pod osłoną ostrzału raketowego z „katusz”, zaatakował na terytorium Izraela, patrol żołnierzy IDF, który odbywał w tym rejonie, rutynowy patrol. W wyniku wymiany ognia, zginęło trzech Izraelczyków, dwóch zostało rannych, a kolejnych dwóch porwano. Byli to sierżanci Ehud Goldwasser i Eldad Regev. Cahal podjął natychmiastową próbę odbicia swoich ludzi, jednak kontratak został odparty i dodatkowo okupiony śmiercią kolejnych 5 żołnierzy, oraz utratą czołgu. Incydent ten nazywany „Incydentem w Zar'it-Shutla”, od zaatakowanego moszawu Zar'it i miasta Szłomi. Hezbollah nazwany początkowo operacją „*Wolność dla Samira Kuntara i jego braci*”, a potem operacją „*Prawdziwa Obietnica*”. Na późniejszej konferencji przywódca tej organizacji, szejk Hassan Nasrallah, przyznał, że żołnierze izraelscy zostali porwani w celu wymiany ich na:

- Samira Kuntara (Libańczyka zatrzymanego za atak terrorystyczny w 1979)
- Nasima Nisra (obywatela Izraela i Libanu, oskarżonego o szpiegostwo)
- Yahya Skafa (Libańczyka członka Hezbollahu – jego zatrzymania nie potwierdziła strona izraelska)
- Ali Faratana (Libańczyka członka Hezbollahu).

Powyższy incydent ten doprowadził do eskalacji konfliktu i wybuchu II Wojny Libańskiej.

Izraelski premier Ehud Olmert oskarżył Liban, że państwo to dokonało „aktu wojny”, argumentując to tym, że atak został przeprowadzony z terytorium Libanu. Premier Libanu Fouad Siniora odrzucił te oskarżenia w całości, oraz oświadczył, że nie posiadał żadnej wiedzy na temat działań Hezbollahu.

IDF zaatakowała przy pomocy lotnictwa i artylerii cele położone w Libanie. Rada ministrów Izraela upoważniła premiera, oraz ministra obrony do wykonania zaproponowanego planu działań, jednocześnie marynarka wojenna rozpoczęła blokadę libańskiego wybrzeża.

13 Lipca, Liban zaapelował do Izraela o zaprzestanie działań wojennych, jednocześnie narastała eskalacja walk pomiędzy Hezbollahem, a Cahalem. Lotnictwo izraelskie zbombardowało lotnisko w Bejrucie, Hezbollah natomiast ostrzelał raketami Hajfę.

14 Lipca, lotnictwo izraelskie zaatakowało główną bazę Hezbollahu. Tego dnia lider tej organizacji Hassan Nasrallah wypowiedział Izraelowi „otwartą wojnę”. W tym dniu arabski ostrzał raketowy uszkodził Izraelski okręt INS „Hanit”, oraz zatopił egipski statek handlowy.

15 Lipca, marynarka wojenna i lotnictwo izraelskie zaatakowało porty libańskie, siedzibę Hezbollahu, oraz biuro lidera Hamasu Mohameda Nazzala. Rząd Libanu zaapelował do społeczności międzynarodowej o pomoc w sprawie załagodzenia konfliktu i odzyskania kontroli nad południową częścią Libanu, która była opanowana przez Hezbollah. W tym dniu ministrowie spraw zagranicznych 18 państw Ligi Arabskiej, na spotkaniu nadzwyczajnym w Kairze potępilli akcję Hezbollahu, uznając ją jako czyn destabilizujący sytuację w regionie. Przeciwna była Syria i Jemen. We wspólnym oświadczeniu zaapelowały do ONZ o podjęcie kroków w celu zakończenia konfliktu.

16 Lipca, arabskie rakiety spadają na Nazaret, Hajfę i Afulę. Izrael oskarżył Iran o dostarczanie terrorystom rakiet średniego zasięgu Ra'ad 1 – użytych w tych atakach. Rząd izraelski wydał oświadczenie, że operacja zbrojna nie jest wymierzona w Liban i jego rząd, ale w elementy terrorystyczne pod przywództwem Hassana Nasrallah, sponsorowanego przez Iran i Syrię.

17 Lipca, w celu zniszczenia stanowisk wyrzutni rakiet, do Libanu wkroczyły wojska lądowe Izraela, po krótkich walkach wycofały się. Syria zawiesiła politykę wizową wobec obywateli Libanu, oraz otworzyła dla nich swoje granice. Do Syrii przybył irański minister spraw zagranicznych Manuszehr Mottaki. Jego misja miała na celu nakłonienie Hezbollahu do wstrzymania walk, oraz uwolnienia porwanych żołnierzy. Społeczność międzynarodowa rozpoczęła ewakuację swoich obywateli z Libanu, m. in. przez terytorium Syrii ewakuowano około 200 polskich obywateli.

19 Lipca, obie strony konfliktu kontynuują walki, pociski raketowe spadły na Nazaret. Izrael zbombardował bunkier Hezbollahu w obozie dla palestyńskich uchodźców w Bejrucie – Bujr-Barajneh. W tym dniu Hezbollah ogłosił zniszczenie dwóch czołgów typu Merkava.

20 Lipca, po raz pierwszy od 1984 roku na terytorium Libanu pojawiają się amerykańscy marines. Osłaniają oni ewakuację obywateli USA. Szacuje się, że od początku konfliktu terytorium Libanu opuściło około 130 tysięcy ludzi. Izrael zaapelował do obywateli libańskich o opuszczenie strefy pomiędzy południową granicą Libanu, a rzeką Litani, która po raz kolejny miała pełnić granicę „strefy bezpieczeństwa”. Apel ten dotyczył 300 tysięcy ludzi zamieszkujących ten obszar.

21 Lipca, Izrael ogłasza mobilizację rezerwistów, oraz wydaje oświadczenie, że celem operacji nie jest okupacja Libanu, ale likwidacja wyrzutni rakiet, oraz baz Hezbollahu zagrażających izraelskiemu terytorium.

22 – 25 Lipca, wojska IDF wkraczają do Libanu, część jednostek rozpoczęła bitwę o niewielką wioskę Marun ar-Ras. Po kilkudniowych walkach, żołnierze Cahalu zabezpieczyli teren i opanowali wioskę. Stracili 8 ludzi. Hezbollah, w zależności od źródeł, od 8 do 30 terrorystów. Izrael bombardował liczne cele w całym Libanie. Hezbollah nie pozostał dłużny i ostrzelał raketami miasta: Hajfę, Nahariję, Karmiel, Safed i Kiryat Szmona.

23 Lipca, Syria, pod naciskiem dyplomacji amerykańskiej, wydała oświadczenie, że będzie dążyć do zawieszenia broni na Bliskim Wschodzie, jednak postawiła warunek, że nie pozostanie bierna, jeśli wojska izraelskie zbliżą się na odległość 20 kilometrów od Damaszku.

24 Lipca, nieoczekiwanie, w Bejrucie pojawiła się amerykańska sekretarz stanu, Condoleezza Rice, która na spotkaniu z premierem Libanu Fouadem Siniorą wyraziła podziękowanie za jego odwagę i zaangażowanie w dążeniu do zakończenia konfliktu. W tym dniu IDF wkroczył w rejon wzgórz i miasta Bint Dżubajl, gdzie znajdowała się twierdza Hezbollahu. Sam Hezbollah cały czas ostrzeliwał raketami północne tereny Izraela.

25 Lipca, izraelska bomba trafiła w bazę ONZ w okolicach Chiam w południowym Libanie. Zginęło 4 obserwatorów sił pokojowych UNTSO, którzy wspomagali UNIFIL. Sekretarz generalny ONZ Kofi Annan wydał oświadczenie, w którym potępił „akt oczywistego ataku” bazy ONZ, wezwał rząd Izraela do zaprzestania ataków na wojska ONZ, oraz wszczęcia dochodzenia w tej sprawie. W odpowiedzi premier Izraela wyraził głębokie ubolewanie z powodu tego tragicznego wydarzenia, jednocześnie oświadczył, że ten błąd nie był celowym działaniem. W tym dniu w wyniku negocjacji Condoleezy Rice z izraelskimi władzami otwarto korytarze powietrzne dla pomocy humanitarnej, dzięki czemu pierwszy amerykański transport dotarł w rejon konfliktu. Król Arabii Saudyjskiej zaoferował pomoc finansową w odbudowie Libanu, jednocześnie ostrzegł Izrael, że dalsza operacja wojskowa może rozprzestrzenić wojnę na cały Bliski Wschód.

26 Lipca, w Rzymie odbyło się spotkanie ministrów zagranicznych Europy, USA i Bliskiego Wschodu, jednak nie przyniosło ono konkretnego stanowiska w sprawie wojny w Libanie. Tymczasem trwają zaciekłe walki o Bint Dżubajl.

27 Lipca, Rada Bezpieczeństwa ONZ wydała oświadczenie, na temat śmierci obserwatorów ONZ, w którym stwierdziła, że w czasie wojny zdarzają się pomyłki i tragedie. Ambasador Izraela przy ONZ Dan Gillerman nazwał to oświadczenie „sprawiedliwym i wyważonym”. Jeden z liderów terrorystycznej al-Kaidy, Ajman Al-Zawahiri wezwał w telewizji al-Dżazira do dżihadu przeciwko Izraelowi.

28 Lipca, Hezbollah ostrzelał Izrael irańskimi rakietami typu Chajbar-1. Prezydent USA George W. Bush i premier Wielkiej Brytanii Tony Blair, aby pomóc wojskom libańskim przejęcie kontroli nad południową częścią kraju, zaproponowali wysłanie międzynarodowych sił pokojowych w rejon konfliktu. Jednocześnie obaj przywódcy wezwali Iran i Syrię, do włączenia się w proces pokojowy. W tym czasie Condoleezza Rice zaczęła wspólnie ze stronami libańską i izraelską wypracowywać propozycję rezolucji, którą miała przyjąć Rada Bezpieczeństwa ONZ. Wysiłki te zakwestionowała Rosja, której minister spraw zagranicznych Siergiej Ławrow odmówił uznania Hamasu i Hezbollahu za organizacje terrorystyczne, oraz wprowadzenia sił międzynarodowych bez zgody Hezbollahu.

29 Lipca, wojska izraelskie wycofały się z pod Bint Dżubajl. Strona izraelska wydała oświadczenie, że nigdy nie miała zamiaru ani planów całkowitego zajęcia miasta. Hezbollah ten planowany odwrót ogłosił, swoim zwycięstwem. W tym dniu, przywódca Hezbollahu Hassan Nasrallah stwierdził, że wizyty Rice w Izraelu i Libanie mają na celu narzucenie Libanowi izraelsko – amerykańskiej wizji nowego Bliskiego Wschodu, zapowiedział też kolejne ataki na Izrael.

Izrael odrzucił, propozycję ONZ dotyczącą trzydniowego zawieszenia broni, mającego na celu udzielenie pomocy ofiarom konfliktu, argumentując, że nie jest to konieczne przy otwartych korytarzach z pomocą humanitarną.

30 Lipca, dochodzi do masakry w Kanie. Izraelskie lotnictwo zaatakowało trzypiętrowy budynek mieszkalny, który według informacji wywiadu miał być pusty. W wyniku ataku zginęło 28 osób cywilnych, w tym połowę stanowiły dzieci. Atak był konsekwencją taktyki Hezbollahu, który często ustawiał stanowiska katiusz w pobliżu obiektów cywilnych. W wyniku wezwań społeczności międzynarodowej Izrael wstrzymał ataki na 48 godzin. Dzień 31 lipca w Libanie ogłoszono dniem żałoby narodowej.

31 Lipca, kilkutysięczny rozłoszczony tłum zebrał się spontanicznie pod siedzibą ONZ w Bejrucie. Część demonstrantów wdarła się na jej teren. Tłum domagał się stanowczej reakcji społeczności międzynarodowej na ataki na Liban. Sekretarz generalny ONZ Kofi Annan stwierdził, że stabilizacja w regionie będzie możliwa dopiero po zaprzestaniu działań wojennych IDF w Libanie. Z kolei ówczesny wicepremier Izraela Szymon Peres przedstawił warunki zakończenia działań wojennych:

- Izrael musi mieć pewność, że Hezbollah nie wróci na pogranicze izraelsko-libańskie;
- zostaną uwolnieni obaj żołnierze porwani 12 lipca;
- Hezbollah powstrzyma się od ataków raketowych wymierzonych w Izrael;
- stacjonujące w Libanie ugrupowania paramilitarne odetnie się od dostaw broni z Syrii i Iranu;
- Liban uwolni się z pod kontroli Hezbollahu.

3 - 12 Sierpnia, Hezbollah ostrzeliwuje rakietami Izrael. Ten odpowiada licznymi atakami lotniczymi. Po obu stronach rośnie liczba ofiar cywilnych jak i żołnierzy Cahalu, oraz terrorystów Hezbollahu. W nocy z 5 na 6 sierpnia komandosi izraelscy wykonują nocy rajd na miasto Tyr.

11 Sierpnia, Rada Bezpieczeństwa ONZ jednogłośnie przyjęła Rezolucję 1701, która wzywała do zakończenia wojny i rozbrojenia Hezbollahu, wycofania wojsk IDF. W ich miejsce, do południowego Libanu, miała wkroczyć armia libańska, oraz wzmocnione oddziały UNIFIL.

12 Sierpnia, lider Hezbollahu wezwał bojówki do respektowania zawieszenia broni, i zaprzestania ataków raketowych pod warunkiem ustania izraelskiej ofensywy.

13 Sierpnia, Rezolucja 1701 została przyjęta przez Izrael i rząd libański.

14 Sierpnia, O godzinie 8:00, czasu lokalnego, zaczęło obowiązywać zawieszenie broni. Zakończyły się działania zbrojne w wyniku, których zginęło ok. 1200 libańskich cywili, ok. 250 do 500 terrorystów Hezbollahu, 158 - 165 Izraelczyków (117 - 121 żołnierzy i 41 - 44 cywili), rannych po obu stronach konfliktu liczone w tysiącach osób. Infrastruktura Libanu została doszczętnie zniszczona. Pomimo Rezolucji 1701, która nakazywała też wprowadzenie poprzednich Rezolucji 1559 z 2004 i 1680 z 2006, wzywających do rozbrojenia wszystkich grup zbrojnych w Libanie, Hezbollah zachował swoje wpływy w Libanie.

17 Sierpnia, do południowego Libanu wkroczyły oddziały armii libańskiej.

27 Sierpnia, Hassan Nasrallah oficjalnie przeprosił naród libański za incydent z 12 lipca, który doprowadził do wojny.

8 Września, Izrael zakończył blokadę morską Libanu.

22 Września, około 8 tysięcy zwolenników Hezbollahu wzięło udział w „pochodzie zwycięstwa” zorganizowanym w Bejrucie, gdzie podkreślano „strategiczne zwycięstwo” Hezbollahu.

1 Października, Większość żołnierzy IDF wycofała się z Libanu.

18 Września 2006 odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Winograda (oficjalna nazwa: Komisja ds. wydarzeń podczas militarnego zaangażowania w Libanie w 2006).

Na jej czele stanął emerytowany sędzia Eliyahu Winograd, w skład weszli:

- prof. prawa Ruth Gavison
- prof. nauk politycznych Yehezkel Dror
- gen. (rezerwy) Menachem Eitan
- gen. (rezerwy) Chaim Nadel.

Zadaniem jej było zbadanie postępowania władz izraelskich przed i podczas kryzysu libańskiego. W okresie 2 listopada 2006, a 20 kwietnia 2007, komisja przesłuchiwała świadków. Po czym wydany został wstępny bardzo ostry raport, ostatecznie ogłoszony 30 stycznia 2008 w jerozolimskim centrum konferencyjnym Binyanei HaUma. Komisja była chwalona, jako przykład demokratycznej kontroli izraelskiego systemu politycznego, oraz jako przejaw samokrytycyzmu władz Izraela. Pod wrażeniem jej działań był lider Hezbollahu szejk Hassan Nasrallah. Podstawowymi tezami raportu były twierdzenia, że sam konflikt był zaprzepaszczonej szansą, w czasie, której IDF, pomimo zdecydowanej przewagi liczebnej i technologicznej, nie odniosło zdecydowanego zwycięstwa. W czasie całego konfliktu Hezbollah skutecznie stawiał opór, i cały czas ostrzeliwał rakietami terytorium Izraela. Przeciwko tym atakom Cahal nie udzielił cywilom żadnej efektywnej ochrony. Sztabowcy izraelscy przed rozpoczęciem walk nie zdecydowali czy operacja militarna będzie krótkotrwałym ciosem wymierzonym w terrorystów, czy dłuższą operacją lądową połączoną z okupacją południowego Libanu. Fakt przyjęcia przez rząd Izraela Rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1701 Komisja odnotowała, jako sukces.

W marcu 2007 izraelski ministerialny komitet do spraw symboli i ceremoniału, pod naciskiem opinii publicznej, uznał oficjalnie konflikt w Libanie, jako wojnę i nadała jej nazwę „II Wojna Libańska”.

16 Lipca 2008 w ramach wymiany więźniów, Hezbollah zwrócił szczątki dwóch żołnierzy, porwanych 12 lipca 2006.

„Cichy”

Literatura:

1. <http://encyklopedia.pwn.pl>
2. <http://pl.wikipedia.org>
3. <http://wiadomości.gazeta.pl> „Szeft Hezbollahu chwali Izrael za raport ws. Wojny w Libanie”
4. <http://wyborcza.pl> „Druga Wojna Libańska była porażką” Szymon Gebert
5. „Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie – informator 2005” Krzysztof Kubiak; Trio; Warszawa 2005
6. „Hezbollah, walka i zemsta” (Jednostki elitarne świata); Hala Jaber w przekładzie Józefa Kozłowskiego; Bellona; Warszawa 1999
7. „Liban między wojną i pokojem” Elżbieta Reklajtis; Wyd. UKSW; Warszawa 2003
8. „Żydzi i Arabowie, historia współczesnego Izraela” D. Bensimon; E. Errera; Cyklady; Warszawa 2000
9. „Gorące niebo nad bliskim wschodem” Adam Radomyski; wyd. Adam Marszałek; Toruń 2007
10. „Strzały w Bejrucie” Zbigniew Domarańczyk; WRiTV; Warszawa 1986

11. „Merkava MBT Mk's I, II & III” Sam Katz; Osprey Publishing 1997
12. „Tank Battles of the Mid-east Wars” (2) „The Wars of 1973 to the present” Steven J. Zaloga; Honk Kong; Concord 1998/2002;
13. „Konflikt palestyński – izraelski” D. Cohn- Sherbok, D. El-Alami; PIW; Warszawa 2002
14. „Wojna Libańska”; <http://pl.wikipedia.org>
15. „Liban i Izrael w latach 1978 – 1990” Joanna Błazińska; www.psz.pl
16. „Libański węzeł” Zygmunt Słomkowski; KAW; Lublin 1983
17. „Vademecum żołnierza – Liban” Krzysztof Korzeniewski; MON; Warszawa 2005
18. „Liban” Danuta Madeyska; Trio; Warszawa 2003
19. www.pl.wikipedia.org/Wiki/II_wojna_liba%C5%84ska
20. www.pl.wikipedia.org/wiki/Michel_Aoun
21. www.encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=4574610
22. „Rzeczpospolita” nr 159 - 183(3503 - 3529) 10 – 11 lipca 10 sierpnia 1993; 86 - 101(4340 - 4346) 11 kwietnia - 27-28 kwietnia 1996
23. „Gazeta Wyborcza” nr 160 - 185(1239 - 1263) 12 lipca - 10 sierpnia 1993; 85 - 100(2075 - 2090) 10 kwietnia - 27-28 kwietnia 1996